

Consiliul Superior al Magistraturii

Judecătoria CHIȘINĂU

(sediul Centru) MD-2001,

mun.Chișinău, bd. Șt. cel Mare și Sfint 73

tel. 27.55.44

Высший Совет Magistrатуры

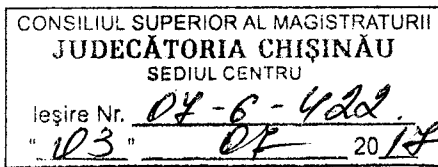
Суд Кишинэу

(Офис Центру) MD-2001,

мун.Кишинэу, ул. Стефан чел Маре 73

тел. 27.55.44

Nr. 3-485/17/1 din 30.06.2017

Curtea Constituțională
a Republicii Moldova

mun. Chișinău,
str. A. Lăpușeanu 28

Prin prezenta, în conformitate cu art. 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Vă prezintă alăturat sesizarea cu privire la excepția de neconstituționalitate a:

- art. 25 alin. (1) lit. c), art. 26 alin. (4), 27 din Legea cu privire la secretul de stat nr. 245-XVI din 27.11.2008 (în vigoare 27.05.2009), Monitorul Oficial nr.45-46 art.123 din 27.02.2009;

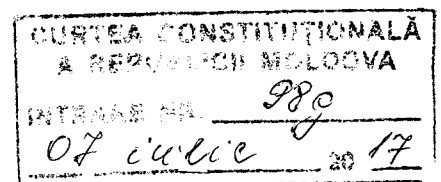
- art. 47 alin. (1) lit. s) din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, nr. 320 din 27 decembrie 2012, în vigoare din 05 martie 2013, Monitorul Oficial nr. 42-47/145 din 01 martie 2013;

- punctului 109 din Hotărârea Guvernului nr. 1176 din 22 decembrie 2010 privind aprobarea Regulamentului cu privire la asigurarea regimului secret în cadrul autorităților publice și altor persoane juridice, Monitorul Oficial nr. 139-145/686 din 26 august 2011.

De asemenea, Vă prezentăm alăturat încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 iunie 2017, pronunțată în cauza civilă nr. 3-485/17, cererea de chemare în judecată a lui Igor Hlopețchi împotriva IGP al MAI și SIS cu privire la contestarea actelor administrative, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, repararea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată și referințele pârâților la aceasta.

Cu respect,

Judecător

Valentin Lastavețchi

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE
PRIVIND EXCEȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

Prezenta sesizare este un document juridic și poate afecta drepturile și obligațiile dumneavoastră.

I – AUTORUL SESIZĂRII

(Informații cu privire la autorul sesizării și eventualul său reprezentant)

1. Nume/Denumire **HLOPEȚCHI** 2. Prenume **IGOR** 3. Patronimic **PAVEL**

4. Funcția **Șef-adjunct al Inspectoratului de poliție Centru al DP mun. Chișinău al IGP al MAI**

5. Adresa **mun. Chișinău, or. Cricova, str. Teilor, nr. 1**

6. Tel./fax **(022)454-870; +37379911999**

7. Numele, prenumele și patronimicul reprezentantului* **HLOPEȚCHI IGOR IGOR**

8. Ocupația reprezentantului **Avocat asociat al BAA „GARANT”**

9. Adresa reprezentantului **mun. Chișinău, str. Al. S. Pușkin, nr. 22, of. 351**

10. Tel. **+37379060504** E-mail **av.igor.hlopetchi@gmail.com**

11. **împuternicirea avocațială MA 1131023**

* Dacă autorul sesizării este reprezentat/ă, a se anexa o procură semnată de autorul sesizării.

(A se vedea Partea a II-a a Notiței Explicative)

12. II – OBIECTUL SESIZĂRII

Prezenta sesizare are ca obiect, examinarea constituționalității unor prevederi din următoarele acte legislative și normative:

Legea nr. 245 din 27 noiembrie 2008 cu privire la secretul de stat (în continuare Legea nr. 245 din 27 noiembrie 2008) cu modificările și completările ulterioare (publicată în Monitorul Oficial nr. 45-46/123 din 27 februarie 2009)

Articolul 25. Refuzul de acordare a dreptului de acces la secretul de stat

(1) Dreptul de acces la secretul de stat îi este refuzat cetățeanului în cazurile:

c) descoperirii, în urma măsurilor de verificare, a altor acțiuni ale acestuia care prezintă pericol pentru securitatea Republicii Moldova.

Articolul 26. Verificarea cetățenilor în legătură cu perfectarea (reperfectarea) dreptului de acces la secretul de stat

(4) Concluzia Serviciului de Informații și Securitate privind imposibilitatea de a acorda cetățeanului dreptul de acces la secretul de stat este executorie pentru persoanele cu funcții de răspundere împuternicite să adopte decizia privind acordarea dreptului de acces la secretul de stat, însă nu exclude o solicitare repetată în cazul înlăturării împrejurărilor care fac imposibilă acordarea dreptului de acces la secretul de stat.

Articolul 27. Suspendarea și încetarea dreptului de acces la secretul de stat

(5) Cetățeanul al cărui drept de acces la secretul de stat a încetat, dacă îndeplinirea obligațiilor lui funcționale necesită acest drept, în modul prevăzut de legislația muncii, urmează să fie transferat la un alt loc de muncă (la o altă funcție), care nu are nici o legătură cu informațiile atribuite la secret de stat, iar în cazul imposibilității transferului, urmează a fi concediat (eliberat din funcție) conform legislației în vigoare.

Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului (în continuare Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012) cu modificările și completările ulterioare (publicată în Monitorul Oficial nr. 42-47/145 din 01 martie 2013, intrată în vigoare la 05 martie 2013).

Articolul 47. Încetarea serviciului în Poliție

(1) Încetarea serviciului în Poliție, precum și a contractului individual de muncă al polițistului, poate avea loc: s) pentru alte motive prevăzute de legislație.

Hotărârea Guvernului nr. 1176 din 22 decembrie 2010 privind aprobarea Regulamentului cu privire la asigurarea regimului secret în cadrul autorităților publice și altor persoane juridice (în continuare Hotărârea Guvernului nr. 1176 din 22 decembrie 2010) cu modificările și completările ulterioare (publicată în Monitorul Oficial nr. 139-145/686 din 26 august 2011)

pct. 109 Concluzia cu privire la imposibilitatea de acordare cetățeanului a dreptului de acces la secretul de stat trebuie să conțină temeiul corespunzător prevăzut în articolul 25 alineatul (1) din Lege, care a servit drept bază pentru adoptarea ei. Aceasta este executorie pentru persoanele cu funcții de răspundere împuternicite să adopte decizia privind acordarea dreptului de acces la secretul de stat, însă nu exclude posibilitatea înaintării unei solicitări repetate după înlăturarea circumstanțelor care fac imposibilă acordarea dreptului de acces la secretul de stat.

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

13.

La data de 10 aprilie 2017 Igor HLOPEȚCHI s-a adresat cu o acțiune în justiție împotriva Serviciului de Informații și Securitate și Inspectoratul General al Poliției cu privire la contestarea actelor administrative, restabilirea în funcția anterior deținută, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a invocat că, Igor HLOPEȚCHI activează în organele afacerilor interne a Republicii Moldova începând cu 1988, ocupând diverse funcții ale corpului de comandă, iar în cadrul Inspectoratului General al Poliției din 05 martie 2013.

Pe parcursul activității sale, la încadrarea în serviciu și după declararea Independenței Republicii Moldova, anume la data de 15 ianuarie 1992 Igor HLOPEȚCHI a **depus jurământul prin care a jurat sub sancțiunea legii penale să păstreze secretul de stat și taina de serviciu.**

Pe perioada activității sale, reclamantul a obținut succese remarcabile în muncă, iar anul 2009 după verificarea de către Serviciul de Informații și Securitate în condițiile stabilite prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 178 din 08 august 1992 cu privire la aprobarea Regulamentului despre modul de propunere pentru decorarea cu distincții de stat ale Republicii Moldova și de înmânare a acestor distincții, i-a fost conferită Medalia – Meritul Militar.

După o concediere ilegală a colonelului Igor HLOPEȚCHI care a avut loc la 22 mai 2014, prin hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 02 decembrie 2016, dosar nr. 3-164/15 acesta a fost restabilit în funcția anterior deținută de șef-adjunct al IP Buiucani al DP mun. Chișinău.

Imediat după restabilirea în funcție, Serviciul de Informații și Securitate a purces la verificarea lui Igor HLOPEȚCHI pentru a i se acorda accesul la secretul de stat, urmare a cărei verificări, a fost emis avizul SIS nr. 15/1-1190r din 16 martie 2017 prin care a fost refuzat în acordarea accesului la secretul de stat al dlui Igor HLOPEȚCHI, pe motiv că, au fost descoperite unele acțiuni care prezintă pericol pentru securitatea Republicii Moldova, fiind solicitată concedierea acestuia conform prevederilor legislației muncii.

La 03 aprilie 2017 a fost emis Ordinul IGP nr. 136 ef. cu privire la încetarea serviciului în Poliție, precum și a contractului individual de muncă a colonelului de poliție Igor HLOPEȚCHI, șef-adjunct al IP Buiucani al Direcției de Poliție a mun. Chișinău.

Drept temei legal au fost invocate prevederile art. 47 alin. (1) lit. s) din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 adică încetarea serviciului în Poliție, precum și a contractului individual de muncă al polițistului, pentru alte motive prevăzute de legislație.

În ședința de judecată, Serviciul de Informații și Securitate a motivat pericolul pre care în prezintă reclamantul Igor HLOPEȚCHI prin faptul că:

- în anul 2013 Igor HLOPEȚCHI a înaintat prin intermediul avocatului său recuzare unui judecător al Curții de Apel;

- o inculpată pe nume Claudia IAȚCO într-un dosar penal cu nr. 2007036096 a declarat că reclamantul a falsificat o recipisă, deși există 4 (patru) expertize grafoscopice care enunță concluzii certe că recipisele nu au fost falsificate, iar scriptorul este anume Claudia IAȚCO și o hotărîre irevocabilă a instanței de judecată prin care persoanele care au răspândit această informație au fost supuse răspunderii delictuale și obligate să „dezmință informația precum că Igor HLOPEȚCHI a falsificat o recipisă” dosar nr. 2a-888/16;

- un inculpat pe nume Dumitru ADOMNIȚA într-o cauză de corupție a declarat că, victima de la care a extorcat mijloace financiare și bunuri este o persoană negativă fiindcă a denunțat actul de corupție.

Argumentele reclamantului, privind ilegalitatea actului administrativ ca fiind contrar legii și emis cu încălcarea procedurii este întemeiat pe lipsa de previzibilitate a art. 47 alin. (1) lit. s) din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 și pe latura neinformării, exprimate prin emiterea unei scrisori nemotivate cu trimitere la art. 25 alin. (1) lit c) din Legea nr. 245 din 27 noiembrie 2008 asupra circumstanțelor luate în considerare la emiterea avizului, dublate de imposibilitatea de a pune în discuție dacă informațiile pe care s-a bazat decizia au fost corecte, incorecte, complete sau incomplete, credibile sau nu, prin asigurarea posibilității de a aduce contraargumente. De asemenea, este absolut determinantă, verificarea constituționalității art. 25 alin. (1) lit c) din Legea nr. 245 din 27 noiembrie 2008 raportată la legalitatea refuzului de a acorda acces la secretul de stat sub aspectul suficienței probelor care demonstrează pericolul în adresa securității statului, inclusiv și constituționalitatea impunerii automate a eliberării „obligatorii” din funcție, mai cu seamă condiția juridică a jurământului depus solemn.

Considerăm că, doar în corespundere cu aplicarea normelor reflectate mai sus prin prisma Legii supreme, poate fi apreciată legalitatea acțiunilor Serviciului de Informații și Securitate și a Inspectoratului General al Poliției, care va duce la soluționarea cererii pendinte aflate pe rolul Judecătoriei mun. Chișinău (sediul Centru).

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

(A se vedea Partea a IV-a a Notiței Explicative)

14.

Expunerea faptelor :

- În conformitate cu art. 47 alin. (1) lit. s) din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 :
„Încetarea serviciului în Poliție, precum și a contractului individual de muncă al polițistului, poate avea loc pentru alte motive prevăzute de legislație”.
- Potrivit art. 25 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 245 din 27 noiembrie 2008: *„Dreptul de acces la secretul de stat îi este refuzat cetățeanului în cazurile descoperirii, în urma măsurilor de verificare, a altor acțiuni ale acestuia care prezintă pericol pentru securitatea Republicii Moldova”.*
- În corespundere cu prevederile art. 26 alin. (4) din Legea nr. 245 din 27 noiembrie 2008: *„Concluzia Serviciului de Informații și Securitate privind imposibilitatea de a acorda cetățeanului dreptul de acces la secretul de stat este executorie pentru persoanele cu funcții de răspundere împuternicite să adopte decizia privind acordarea dreptului de acces la secretul de stat, însă nu exclude o solicitare repetată în cazul înlăturării împrejurărilor care fac imposibilă acordarea dreptului de acces la secretul de stat”.*
- Art. 27 alin. (5) din Legea nr. 245 din 27 noiembrie 2008 indică: *„Cetățeanul al cărui drept de acces la secretul de stat a încetat, dacă îndeplinirea obligațiilor lui funcționale necesită acest drept, în modul prevăzut de legislația muncii, urmează să fie transferat la un alt loc de muncă (la o altă funcție), care nu are nici o legătură cu informațiile atribuite la secret de stat, iar în cazul imposibilității transferului, urmează a fi concediat (eliberat din funcție) conform legislației în vigoare”.*

În temeiul prevederilor legislative indicate supra, a fost adoptată Hotărârea Guvernului nr. 1176 din 22 decembrie 2010, potrivit căreia:

- „Concluzia cu privire la imposibilitatea de acordare cetățeanului a dreptului de acces la secretul de stat trebuie să conțină temeiul corespunzător prevăzut în articolul 25 alineatul (1) din Lege, care a servit drept bază pentru adoptarea ei. Aceasta este executorie pentru persoanele cu funcții de răspundere împuternicite să adopte decizia privind acordarea dreptului de acces la secretul de stat, însă nu exclude posibilitatea înaintării unei solicitări repetate după înlăturarea circumstanțelor care fac imposibilă acordarea dreptului de acces la secretul de stat”.

Considerăm că, normele legislative și normative indicate supra, sunt neconstituționale, din următoarele considerente:

LEGISLAȚIA PERTINENTĂ:

PREVEDERILE RELEVANTE ALE CONSTITUȚIEI (MONITORUL OFICIAL AL REPUBLICII MOLDOVA, NR. 1) SUNT URMĂTOARELE:

Articolul 1

Statul Republica Moldova

„[...] (3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate”.

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

„(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale”.

Articolul 6

Separarea și colaborarea puterilor

„În Republica Moldova puterea legislativă, executivă și judecătorească sînt separate și colaborează în exercitarea prerogativelor ce le revin, potrivit prevederilor Constituției”.

Articolul 16

Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială”.

Articolul 20

Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngredi accesul la justiție”.

Articolul 28

Viața intimă, familială și privată

„Statul respectă și ocrotește viața intimă, familială și privată.”

Articolul 39

Dreptul la administrare

(1) Cetățenii Republicii Moldova au dreptul de a participa la administrarea treburilor publice nemijlocit, precum și prin reprezentanții lor.

(2) Oricărui cetățean i se asigură, potrivit legii, accesul la o funcție publică.

Articolul 43

Dreptul la muncă și la protecția muncii

„(1) Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului”.

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„[...] (2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției. [...]

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății”.

Articolul 56

Devotamentul față de țară

„(1) Devotamentul față de țară este sacru.

(2) Cetățenii cărora le sunt încredințate funcții publice, precum și militarii, răspund de îndeplinirea cu credință a obligațiilor ce le revin și, în cazurile prevăzute de lege, depun jurământul cerut de ea”.

Articolul 57

Apărarea Patriei

„(1) Apărarea Patriei este un drept și o datorie sfântă a fiecărui cetățean.

(2) Serviciul militar este satisfăcut în cadrul forțelor militare, destinate apărării naționale, pazei frontierei și menținerii ordinii publice, în condițiile legii”.

PREVEDERILE RELEVANTE ALE CONVENȚIEI ORGANIZAȚIEI INTERNAȚIONALE A MUNCII NR.158 CU PRIVIRE LA INCETAREA RAPORTURILOR DE MUNCA DIN INITIATIVA CELUI CARE ANGAJEAZĂ, ADOPTATA LA GENEVA LA 22 Iunie 1982, RATIFICATA PRIN HOTARAREA PARLAMENTULUI NR. 994 – XIII DIN 15 OCTOMBRIE 1996.

Justificarea încetării

Articolul 4

„Raporturile de muncă ale unui lucrător nu vor înceta decât dacă există un motiv valabil pentru o asemenea încetare legat de capacitatea sau conduita lucrătorului sau bazat pe cerințele operaționale ale întreprinderii, instituției sau serviciului”.

PREVEDERILE RELEVANTE ALE CONVENȚIEI EUROPENE PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR OMULUI ȘI A LIBERTĂȚILOR FUNDAMENTALE (ÎNCHEIATĂ LA ROMA LA 4 NOIEMBRIE 1950 ȘI RATIFICATĂ DE REPUBLICA MOLDOVA PRIN HOTĂRĂREA PARLAMENTULUI NR. 1298-XIII DIN 24 IULIE 1997) SUNT URMĂTOARELE:

Articolul 6

Dreptul la un proces echitabil

„1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției. [...]”.

Articolul 8

Dreptul la respectarea vieții private și de familie

„1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale.

2. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor și libertăților altora”.

PREVEDERILE RELEVANTE ALE LEGII NR. 320 DIN 27 DECEMBRIE 2012 PRIVIND ACTIVITATEA POLITIEI ȘI STATUTUL POLITISTULUI CU MODIFICĂRILE ȘI COMPLETĂRILE ULTERIOARE (PUBLICATĂ ÎN MONITORUL OFICIAL NR. 42-47/145 DIN 01 MARTIE 2013, INTRATĂ ÎN VIGOARE LA 05 MARTIE 2013) SUNT URMĂTOARELE:

Articolul 1. Obiectul și sfera de reglementare

„(1) Prezenta lege stabilește cadrul juridic și principiile de activitate, organizarea și funcționarea, atribuțiile, împuternicirile și obligațiile Poliției, finanțarea și asigurarea tehnico-materială a acesteia, precum și statutul polițistului.

(2) Prevederile prezentei legi se aplică polițiștilor – persoane angajate la serviciu în Poliție, investite cu drepturi și obligații pentru exercitarea atribuțiilor Poliției și cărora li se acordă grade speciale în condițiile prezentei legi”.

Articolul 18. Atribuțiile Poliției

„(1) Poliția apără viața, integritatea corporală, sănătatea și libertatea persoanei, proprietatea privată și publică, alte drepturi legitime ale persoanei și comunității, exercitând atribuțiile prevăzute la art. 19–23”.

Articolul 26. Obligațiile polițistului

„(1) Polițistul își desfășoară activitatea profesională în interesul și în sprijinul persoanei, comunității și al instituțiilor statului, exclusiv pe baza și în executarea legii, fiind obligat:

a) să respecte cu strictețe drepturile, libertățile omului și demnitatea umană, să aibă comportament demn și respectuos pentru persoane, o atitudine fermă față de cei care încalcă legile;

b) să se conducă, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, de legislație, asigurând îndeplinirea sarcinilor ce stau în fața Poliției;

c) să execute la timp și întocmai atribuțiile conform funcției deținute;

d) să manifeste, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, inițiativă și perseverență, obiectivitate și imparțialitate;

e) să execute ordinele, dispozițiile și indicațiile superiorilor;

f) să păstreze secretul de stat și al altor informații oficiale cu accesibilitate limitată;

g) să protejeze informațiile privind datele cu caracter personal de care ia cunoștință în exercitarea atribuțiilor de serviciu”.

Articolul 34. Raporturile de serviciu

„(1) Raporturile de serviciu ale polițistului sînt prevăzute de prezenta lege. În măsura în care acestea nu sînt reglementate de prezenta lege se aplică prevederile Codului muncii”.

Articolul 35. Jurămîntul

„(1) După încheierea contractului individual de muncă, în termen de cel mult o lună, polițistul depune jurămîntul solemn cu următorul conținut:

„Eu (prenumele, numele), încadrîndu-mă în serviciul Poliției, jur solemn să fiu devotat poporului Republicii Moldova, să fiu onest, disciplinat, vigilent și curajos, să păstrez secretele de stat și alte informații oficiale cu accesibilitate limitată, să respect și să aplic în mod corect și fără părtinire legile Republicii Moldova. Jur să exercit în mod conștiincios și cu exactitate obligațiile încredințate, ordinele superiorilor și prevederile statutelor și regulamentelor, să respect și să ocrotesc interesele și autoritatea statului, drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanelor, să apăr ordinea de drept și patrimoniul statului și al persoanelor. Dacă voi încălca acest jurămînt, sînt gata să port răspundere cu toată rigoarea legii.”

(2) Modul de depunere a jurămîntului este stabilit de ministrul afacerilor interne”.

PREVEDERILE RELEVANTE ALE LEGII NR. 618 DIN 31 OCTOMBRIE 1995 SECURITĂȚII STATULUI (PUBLICATA ÎN MONITORUL OFICIAL AL REPUBLICII MOLDOVA LA 13.02.1997, NR. 10-11/117

Articolul 1. Securitatea statului

„Securitatea statului este parte integrantă a securității naționale.

Prin securitatea statului se înțelege protecția suveranității, independenței și integrității teritoriale a țării, a regimului ei constituțional, a potențialului economic, tehnico-științific și defensiv, a drepturilor și libertăților legitime ale persoanei împotriva activității informative și subversive a serviciilor speciale și organizațiilor străine, împotriva atentatelor criminale ale unor grupuri sau indivizi aparte”.

Articolul 3. Asigurarea securității statului

„Securitatea statului se asigură prin stabilirea și aplicarea de către stat a unui sistem de măsuri cu caracter economic, politic, juridic, militar, organizatoric și de altă natură, orientate spre descoperirea, prevenirea și contracararea la timp a amenințărilor la adresa securității statului”.

Articolul 4. Amenințări la adresa securității statului

(1) Prin amenințări la adresa securității statului se înțelege ansamblul de acțiuni, condiții și factori ce comportă pericol pentru stat, societate și personalitate.

(2) Pericol deosebit pentru securitatea statului prezintă:

a) acțiunile îndreptate spre schimbarea prin violență a regimului constituțional, subminarea sau suprimarea suveranității, independenței și integrității teritoriale a țării. Aceste acțiuni nu pot fi interpretate în detrimentul pluralismului politic, realizării drepturilor și libertăților constituționale ale omului;

b) activitatea ce contribuie, în mod direct sau indirect, la desfășurarea de acțiuni militare contra țării sau la declanșarea războiului civil;

c) acțiunile militare și alte acțiuni violente care subminează temeliile statului;

d) acțiunile care favorizează apariția de evenimente extraordinare în transporturi, telecomunicații, la unitățile economice și cele de importanță vitală;

e) spionajul, transmiterea informațiilor ce constituie secret de stat altor state, precum și obținerea ori deținerea ilegală a informațiilor ce constituie secret de stat în vederea transmiterii lor unor state străine sau structuri anticonstituționale;

f) trădarea manifestată prin acordarea de ajutor unui stat străin în desfășurarea activității ostile împotriva Republicii Moldova;

g) acțiunile care au ca scop răsturnarea prin violență a autorităților publice legal alese;

h) acțiunile care lezează drepturile și libertățile constituționale ale cetățenilor ce pun în pericol securitatea statului;

i) pregătirea și comiterea actelor teroriste, atentatelor la viața, sănătatea și inviolabilitatea persoanelor oficiale supreme din republică, a oamenilor de stat și fruntașilor vieții publice din alte state aflați în Republica Moldova;

j) sustragerea de armament, muniție, tehnică de luptă, materii explozive, radioactive, substanțe otrăvitoare, narcotice, toxice și de altă natură, contrabanda cu acestea, producerea, folosirea, transportarea și păstrarea lor ilegală, dacă prin aceasta sînt atinse interesele de asigurare a securității statului;

k) constituirea de organizații sau grupări ilegale care pun în pericol securitatea statului sau participarea la activitatea acestora;

l) cazurile de crimă organizată și/sau corupție, care subminează securitatea statului.

PREVEDERILE RELEVANTE ALE LEGII NR. 416-XII DIN 18 DECEMBRIE 1990 CU PRIVIRE LA POLITIE (REPUBLICATĂ ÎN MONITORUL OFICIAL AL REPUBLICII MOLDOVA, 2002, NR. 17-19, ART. 56)

Articolul 19. Efectivul poliției

„În poliție pot fi angajați cetățenii Republicii Moldova care au împlinit vârsta de 18 ani.

Pentru a face studii în instituțiile de învățămînt de specialitate ale Ministerului Afacerilor Interne pot fi admise persoane care au împlinit vârsta de 17 ani.

La angajarea în serviciu colaboratorul poliției depune jurămînt. Textul jurămîntului și procedura depunerii lui se aprobă de Parlament”.

AGRMENŢELE PRIVITOARE LA NECONSTITUTIONALITATEA ACTELOR NORMATIVE ŞI LEGISLATIVE CRITICATE:

Pornind de la raţionamentele înscrise în Hotărârea Curţii Constituţionale nr. 2 din 09 februarie 2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit a) şi g) din Constituţia Republicii Moldova, dacă în procesul judecării cauzei, instanţa de judecată este sesizată de una din părţi asupra neconstituţionalităţii actului aplicabil, care poate fi supus controlului constituţionalităţii, judecătorul ordinar sau completul de judecată, nu se va pronunţa asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformităţii cu Legea supremă, a normelor contestate, dar în mod obligatoriu va demara procesul de exercitare a controlului constituţionalităţii invocat de partea în proces, fiind obligaţi să suspende judecarea cauzei şi să sesizeze Curtea Constituţională, prezentând direct Curţii Constituţionale, sesizarea privind excepţia de neconstituţionalitate.

(1) Cu referire la criticile de neconstituţionalitate extrinseci şi intrinseci **art. 25 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 245 din 27 noiembrie 2008 cu privire la secretul de stat**, *ab initio* menţionăm că aceasta contravine unui şir de norme din Legea supremă şi anume art. 4, 8, 15, 16, 20, 21, 23, 26 şi 28.

(A) PREVIZIBILITATEA LEGII

Un prim argument se rezumă la faptul, că în redacţia actuală, norma indicată supra, are o formulare prea vagă, legiuitorul ezitînd să asigure o previzibilitate a legii, lăsînd loc pentru interpretare.

Totodată, se operează cu nişte presupuneri care reprezintă o sfidare evidentă în adresa normei cu titlu de principiu – prezumţia nevinovăţiei. Mai mult, norma de la art. 25 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 245 din 27 noiembrie 2008 comportă un caracter vădit contrar art. 16 şi 28 din Constituţie fiind lipsită de orice justificare rezonabil. De asemenea, insistăm pe poziţia că norma contestată comportă un caracter dezechilibrat, abuziv şi represiv, or, Serviciul de Informaţii şi Secutitate favorizat de către puterea legislativă, dispunînd de forţa de coercivită a statului, emiţînd avize de securitate, în principiu îşi arogă atribuţiile autorităţii judecătoreşti interzicînd unei anumite persoane de a ocupa anumite funcţii pe un termen nedeterminat.

Dintr-o altă perspectivă, la compartimentul previzibilităţii legii, menţionăm că, art. 25 alin. (1) lit c) din Legea nr. 245 din 27 noiembrie 2006 contravine altor norme din legislaţia naţională cu aleşi domeniu de reglementare şi anume, art. 4 din Legea securităţii statului nr. 618 din 31 octombrie 1995 care *inter alia* conţine o enumerare exhaustivă a faptelor ce constituie ameninţări în adresa securităţii statului. Totuşi din interpretarea *ad literam* şi sistemică, se impune o concluzie irefutabilă că, aceste fapte calificate drept ameninţări în adresa securităţii statului, urmează să fie constatate printr-o hotărîre irevocabilă de condamnare, emisă în condiţiile legii de o instanţă legal constituită.

Mai mult, ameninţările în adresa securităţii statului, reprezintă acele fapte prejudicibile prevăzute de legea penală, or, Capitolul XVII din Partea Specială a Codului penal al Republicii Moldova, din perspectiva obiectului juridic generic apără acele relaţii sociale cu privire la (...) securitatea de stat.

Această incoerenţă în acţiuni şi dintre textele de lege, denotă cu certitudine că unele prevederi ale Legii nr. 245 din 27 noiembrie 2008 sunt neclare pentru însăşi autoritatea responsabilă să califice o serie de acţiuni drept pericol pentru securitatea statului, or dacă legiuitorul a fixat la art. 4 în Legea nr. 618 din 31 octombrie 1995 o listă exhaustivă a faptelor care reprezintă ameninţări în adresa securităţii statului, atunci va deveni aplicabil principiului *ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*, potrivit căruia une legiuitorul nu distinge, nu are dreptul să o facă nici interpretul. Totuşi, în formularea actuală, norma de la art. 25 alin. (1) lit c) din Legea nr. 245 din 27 noiembrie 2008 provoacă dubii de interpretare în privinţa faptelor ce constituie ameninţări în adresa securităţii statului.

Deoarece nu au fost adoptate amendamente la Legea nr. 245 din 27 noiembrie 2006, aceste ambiguităţi nu au fost înlăturate, astfel încât confuziile privind întinderea faptelor ce constituie ameninţări în adresa securităţii statului persistă.

Subsecvent, accentuăm că Curtea Europeană în repetate rînduri a reamintit că, existenţa unei practici de interpretare precisă şi coerentă a prevederii în cauză a constituit un factor ce a dus la concluzia că această prevedere era previzibilă (*a se vedea Goodwin, citat mai sus, § 33*). Deşi la această concluzie s-a ajuns în

contextul unui sistem de common law, nu trebuie subestimat rolul interpretativ pe care îl au organele jurisdicționale în garantarea previzibilității prevederilor normative, în cazul sistemului de drept civil. Anume acestor organe le revine sarcina de a interpreta sensul exact al prevederilor generale ale unei legi de o manieră coerentă și de a elimina orice dubiu legat de interpretare (a se vedea, mutatis mutandis, Gorzelik și Alții, citat mai sus, § 65). Raportând raționamentele Curții de la Strasboirg la condițiile speței, deducem că, atît instanța de judecată cât și autoritatea care aplică normele supuse controlului de constituționalitate se confruntă cu dificultăți în materia interpretării uniforme, or, dacă Legea nr. 618 din 31.10.1995 la art. 4 enumeră o listă exhaustivă a faptelor care aduc atingere securității statului și în principiu își au consacrare în legea penală, prin prisma normelor constituționale evocate anterior este de neconceput ca prin art. 25 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 245 din 27 noiembrie 2008, să fie creată o punte pentru tratament discriminatoriu și arbitrar.

Mai mult, în speță, nu există niciun indiciu cu privire la existența, la momentul examinării cauzei, a unor linii directoare sau a unei practici ce ar fi dus la o interpretare coerentă și restrictivă a noțiunii de „pericol în adresa securității statului”.

(B) PREZUMȚIA NEVINOVĂȚIEI

A fortiori, printr-o formulare pasibilă de interpretare a textului legii, legiuitorul a lăsat loc Serviciului de Informații și Securitate să comită abuzuri și discriminări, fiindcă pot exista situații în care în spețe similare vor fi emise avize diametral opuse, care se exclud reciproc. În acest mod, se crează un precedent foarte periculos, fiindcă în temeiul unui avizelor întemeiate pe presupuneri, se formează un instrument de represiune, care ar putea să pondereze tendințe abuzive, discreționare ale structurilor etatice.

Vorbind despre practica organelor de jurisdicție supranațională, menționăm că prezintă un interes deosebit speța *Kaya c. României, 2007 a se vedea paragr. 39*. În această speță Curtea de la Stasbourg a pus accentul pe suficiența probatorie a indiciilor precum că, o anumită persoană desfășoară activități de natură să pună în pericol securitatea națională, or, o astfel de restricționare nu este admisibilă în baza unor dubii precum și în cazurile în care persoana nu a fost urmărită penal sau condamnată pentru infracțiuni contra securității de stat.

Pe de altă parte, prezintă interes speța, *Miryana Petrova c. Bulgariei cererea nr. 57148/08*, în contextul căreia Curtea de la Strasbourg a reținut niște judecăți de valoare incidente speței în cauză și anume: „*reclamanta nu a fost informată asupra circumstanțelor de fapt luate în considerare atunci cînd s-a decis refuzarea autorizației de securitate, mai mult, reclamanta, nici nu a avut posibilitatea să pună în discuție dacă acele informații sunt veridice, complete și credibile*”. În aceste împrejurări Curtea a opinat la paragr. 42 că, „*trebuia de evaluat dacă există o relație de proporționalitate dintre preocupările pentru protecția securității naționale invocate de autorități și impactul pe care l-au avut mijloacele folosite în acest scop asupra drepturilor și libertăților reclamantului*”. Aceeași concluzie a fost reținută de Curtea Europeană în speța, *Devenney*, unde contractul de muncă a încetat ca urmare a emiterii unor certificate de refuz la informații clasificate, iar solicitantul nu a avut posibilitatea reală și efectivă de a contesta concluziile acestor autorități.

În final un element comun celor trei spețe relevante, se rezumă la ceea ce Curtea de la Strasbourg a reținut cu titlu de normă-principiu că, persoana trebuie să beneficieze de o verificare independentă asupra temeiului de refuz.

Aceeași deficiență de constituționalitate o are legislația Republicii Moldova, or, simpla trimitere în formular la litera pe care se întemeiază refuzul, fără o motivare convingătoare nu este suficientă pentru a asigura dreptul la apărare al solicitantului.

Viciul de motivare, evocat recent, se răsfrînge desigur asupra normei de la art. 25 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 245 din 27 noiembrie 2008, or, simpla comunicare a refuzului fără argumente și probe pertinente, nu este compatibilă cu cerințele de motivare ale actelor autorităților publice, făcînd loc arbitrarului și încălcării principiului egalității, limitînd accesul persoanelor la funcțiile publice ceea ce contravine evident art. 39 alin. (2) din Constituție.

Art. 25 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 245 din 27 noiembrie 2008 limitează disproporținat drepturile agenților publici. Limitarea exercițiului unor drepturi individuale, în considerarea unor drepturi colective și interese publice, ce vizează siguranța națională, ordinea publică sau prevenția penală, constituie în permanență o operațiune sensibilă sub aspectul reglementării, fiind necesară menținerea unui just echilibru între interesele și drepturile individuale, pe de o parte, și cele ale societății, pe de altă parte.

- Integritatea persoanelor care exercită funcții publice

Încrederea cetățenilor în corectitudinea persoanelor cu funcții publice și în instituții în general constituie fundamentul democratic al funcționării acestora. Încrederea în instituții este parte a „capitalului social”, alături de încrederea generalizată (în semenii) și rețelele de asociere în care sunt implicați indivizii.

Rezoluția Comisiei ONU pentru Drepturile Omului nr. 32/2005 privind democrația și statul de drept abordează elemente ale separației puterilor, supremației legii și egalității tuturor în fața legii. Acest document, *inter alia*:

Reamintește că **interdependența dintre democrația funcțională, instituțiile responsabile și stabile și statul de drept efectiv este esențială pentru un guvern legitim și eficient.** [...] Același act cu vocație internațional reamintește faptul că democratizarea se poate dovedi un proces fragil și că statul de drept și respectarea drepturilor omului sunt esențiale pentru stabilitatea societăților democratice; [...] Mai mult, statele sunt garanți ai democrației, ai drepturilor omului și ai statului de drept și poartă responsabilitatea pentru deplina lor punere în aplicare; [...] statele membre fiind chemate să facă eforturi continue pentru a consolida statul de drept și promovarea democrației prin: [...]

b) încredințarea că **nici o instituție sau persoană publică sau privată nu este mai presus de lege**, asigurându-se că: [...]

(III) **toți agenții guvernamentali, indiferent de pozițiile lor, sunt imediat și pe deplin trași la răspundere** pentru orice încălcare a legii pe care o comit; [...]

(VI) strategiile și măsurile anticorupție cuprinzătoare sunt dezvoltate și aplicate adecvat pentru a se menține independența și imparțialitatea sistemului judiciar, precum și pentru a se asigura **responsabilizarea membrilor sistemelor judiciar, legislativ și executiv.**[...]

În același context, articolul 56 din Constituție prevede că:

„[...] **Cetățenii cărora le sunt încredințate funcții publice [...] răspund de îndeplinirea cu credință a obligațiilor ce le revin** [...].”

Așadar, valorile Constituției Republicii Moldova consacrate în articolul 1 alin. (3) presupun, în mod implicit, și responsabilitatea celor care dețin funcții publice și care activează pentru realizarea interesului public.

Valorificând, jurisprudența anterioară a Înaltei Curți, facem trimitere la Hotărârea Curții Constituționale nr. 3 din 31 ianuarie 2017, unde s-a reținut jurisprudența sa constantă prin care a statuat că orice diferență de tratament nu implică în mod automat o încălcare a articolului 16 din Constituție. Pentru a stabili încălcarea articolului 16 din Constituție trebuie să se constate faptul că persoanele aflate în situații similare sau comparabile beneficiază de tratament preferențial și că această distincție este discriminatorie (Hotărârea nr.27 din 20 decembrie 2011). Totodată, **o distincție este considerată discriminatorie dacă nu se bazează pe o justificare obiectivă și rezonabilă**, adică dacă nu urmărește un scop legitim sau dacă nu există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit. Statul dispune de o anumită marjă de apreciere pentru a justifica un tratament diferit în situații analogice. Domeniul de aplicare al marjei de apreciere variază în funcție de circumstanțe și de context, dar Curții Constituționale îi revine misiunea de a aprecia în cele din urmă respectarea exigențelor Constituției. A mai statuat Curtea că, prezenta cauză se situează în contextul forțelor armate și celor asimilate acestora, care este un domeniu ce se află în strânsă legătură cu securitatea statului și, prin urmare, esențial pentru interesele vitale ale statului.

Însăși Curtea Supremă de Justiție dă dovadă de discriminare, fiindcă, tratează dreptul la acces la secretul de stat al corpului magistraților doar prin prisma respectării condiției de depunere a jurământului. În context, facem trimitere la avizul consultativ al Curții Supreme de Justiție nr. 4ac-14/13 cu privire la modul de aplicare a art. 28 alin. (1) din Legea cu privire la secretul de stat nr. 245 din 27 noiembrie 2008, prin care Curtea opinând că „*depunerea jurământului de către judecători, exclude necesitatea aplicării art. 28 alin. (1) din Legea nr. 245 din 27 noiembrie 2008 în partea ce ține de autorizarea accesului la secretul de stat*”, acordă un tratament diferențiat în raport cu ceilalți exponenți a puterii publice care depun jurământul solemn.

Curtea Europeană prin jurisprudența sa constantă a stabilit că statele se bucură de o largă marjă de apreciere în domeniul securității naționale, în general, și al forțelor armate, în special (*Smith și Grady v. Regatul Unit și Lustig-Prean și Beckett v. Regatul Unit*).

În jurisprudența Curții Europene s-a menționat că, prin îmbrățișarea carierei militare, membrii forțelor armate se supun de bună voie unui sistem de disciplină militară și unor limitări ale drepturilor și libertăților pe care acest sistem le implică (*Kalac v. Turcia din 1 iulie 1997 și Larissis și alții v. Grecia din 24 februarie*

1998). Totodată, aceste restricții sunt acceptabile numai în cazul în care există o amenințare reală pentru eficiența operațională a forțelor armate, iar afirmațiile cu privire la existența acestui risc trebuie să fie „*susținute de exemple*” (*Smith și Grady v. Regatul Unit și Lustig-Prean și Beckett v. Regatul Unit din 27 septembrie 1999*).

Curtea a mai subliniat că obligația agenților publici de a fi loiali statului este consfințită de prevederile constituționale.

Astfel, prin raportare la speță, conchidem că, potrivit articolului 56 alin. (1) din Constituție, **devotamentul față de țară este sacru**. Prin efect se reține că devotamentul față de țară este o îndatorire care, prin semnificație și importanță, reprezintă fundamentul celorlalte îndatoriri constituționale, întrucât **exprimă obligația esențială ce rezultă din raportul de cetățenie**. Astfel, între cetățean și stat se naște o legătură durabilă, însoțită de responsabilități reciproce. La fel, articolul 56 alin. (2) din Constituție stabilește că: „Cetățenii cărora le sunt încredințate **funcții publice, precum și militarii, răspund de îndeplinirea cu credință a obligațiilor ce le revin și, în cazurile prevăzute de lege, depun jurământul cerut de ea**”.

Curtea în jurisprudența sa, menționează ca rațiunea normei constituționale rezidă în faptul că funcțiile respective și calitatea de militar presupun, în cadrul îndeplinirii lor, drepturi și obligații ale puterii, care, după caz, se aduc la îndeplinire prin forța de constrângere a statului. Pentru categoriile respective de cetățeni, îndeplinirea obligațiilor ce le revin în cadrul autorităților publice din care fac parte trebuie să fie făcută cu credință, devotament sacru și prezumat *a priori*.

Totodată, Curtea a reținut că devotamentul față de țară este asigurat și prin jurământul depus. Jurământul, dat față de Republica Moldova, reprezintă asumarea responsabilității pentru respectarea legilor și regulamentelor. Curtea subliniază că **depunerea jurământului nu este o simplă formalitate, și de plano** poate substitui emiterea avizelor de securitate. Suplimentar Curtea a mai opinat că, încălcarea îndatoririi constituționale și legale atrage după sine răspunderea juridică.

Astfel, militarul, polițistul, ofițerul de securitate poate fi trași la răspundere pentru divulgarea secretului de stat (art. 344 din Codul penal), pierderea documentelor ce conțin secret de stat (articolul 345 din Codul penal), spionaj (articolul 338 din Codul penal) etc.

Dintr-o altă perspectivă, detașându-ne de latura solemnă a condiției juridice a jurământului depus de Polițist, abordate *infra* atragem atenția Curții asupra faptului că, în condițiile actuale normele de la art. 25 alin. (1) lit c) din Legea nr. 245 din 27 noiembrie 2008, nu rezistă în fața criticii de neconstituționalitate legate de respectarea prezumției nevinovăției și a dreptului la un proces echitabil, reținut de art. 6 din Convenție. În context, menționăm că, **garanțiile unui proces echitabil în materie penală**, stabilite de către Curtea Europeană, **sunt aplicabile în egală măsură și procedurilor disciplinare** (a se vedea, *inter alia*, *Vanjak v. Croația*, 14 ianuarie 2010), luând în considerare atât gravitatea acuzațiilor împotriva agentului public, cât și consecințele grave aplicabile, și anume pierderea locului de muncă, în ciuda faptului că legislația operează cu categoria de răspundere disciplinară, și nu penală. Sintetizând caracterul normei de la art. 25 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 245 din 27 noiembrie 2008, precum și efectele juridice inerente acestora, se reține că acestea produc efecte juridice similare sancțiunii penale sub forma privării de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, ca sancțiune penală prevăzută la art. 65 Cod penal, fiind chiar mai gravă, pentru că nu are un termen limită de acțiune. În acest cumul de împrejurări, normele evocate, încalcă principiul constituțional al prezumției nevinovăției – în virtutea căruia, orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată, pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cadrul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale. Or, la caz, *in principio* Serviciul de Informații și Securitate a acționat din poziția autorității judecătorești, sfidând excesiv principiul separației puterilor în stat ceea ce reprezintă o încălcare gravă a art. 6 din Constituție, suprimînd în același timp prin nemotivarea refuzului de a emite aviz favorabil, dreptul lui Igor HLOPEȚCHI la un proces echitabil, recunoscut de art. 6 din Convenția Europeană.

Accesul liber la justiție este consacrat, ca drept fundamental, prin art.20 din Constituție, prin articolul 6 §1 din Convenția Europeană și prin articolul 14 §1 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice.

Totodată în Constituție, accesul liber la justiție este conceput ca un drept al fiecărei persoane la satisfacție efectivă din partea autorităților publice și instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care îi violează drepturile, libertățile și interesele legitime, garantându-se că exercitarea acestui drept nu poate fi îngrădită prin nici o lege.

În Hotărârea sa cu nr. 14 din 15 noiembrie 2012, Curtea Constituțională a menționat că „*principiul accesului*

liber la justiție urmează a fi privit nu doar ca o garanție fundamentală pentru exercitarea efectivă a drepturilor și libertăților persoanei, ci și ca o normă imperativă chemată să dea sens noțiunii de „stat de drept”. Curtea a mai opinat că accesul la justiție, ca aspect inerent al dreptului la un proces echitabil, nu poate fi perceput în lipsa garanțiilor impuse de articolul 6 §1 din Convenția Europeană.

În aceste împrejurări se rețin o serie de critici de constituționalitate intrinseci interconexe, precum dreptul la egalitate și principiul prezumției nevinovăției, precum și principiul priorității dispozițiilor actelor internaționale la care Republica Moldova este parte în materia protecției drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prezumția nevinovăției, consacrată în articolul 21 din Constituție și articolul 6 § 2 din Convenția Europeană, urmează a fi garantată pe tot parcursul urmăririi penale sau disciplinare. Așadar, reamintim că necesitatea existenței „motivelor rezonabile” bazate pe criterii obiective este aplicabilă în cazul utilizării agenților sub acoperire atât în procedurile penale, cât și în procedurile disciplinare profesionale. De altfel, Curtea Europeană a reținut în jurisprudența sa constantă faptul că prezumția nevinovăției este aplicabilă nu doar în procedurile penale, ci și în cazurile în care instanțele naționale au trebuit să se pronunțe cu privire la vinovăție. Scopul acestei prezumții este să împiedice emiterea oricăror opinii potrivit cărora reclamantul ar fi vinovat, înainte ca acesta să fie condamnat conform legii. Este suficient ca, în lipsa unor temeiuri concrete și a unei hotărâri definitive a unei instanțe, să existe o asemenea opinie care ar sugera că autoritatea publică îl privește pe reclamant ca fiind vinovat (*a se vedea cauzele Allenet de Ribemont v. Franța din 10 februarie 1995, § 41, și Minelli v. Elveția din 25 martie 1983, §28*).

Abordând chestiunea supusă discuției prin prisma valorificării jurisprudenței anterioare a Curții Constituționale, *mutatis mutandis* facem trimitere la Hotărârea Curții Constituționale nr. 7 din 16 aprilie 2015, potrivit căreia, articolul 6 § 3 din Convenția Europeană conține la lit.b) prevederea referitoare la „timpul și înlesnirile necesare pregătirii apărării sale”, care reprezintă garanții procedurale esențiale. Aceste cerințe sunt afectate de reglementările articolelor 6 alin.(1) și 15 alin. (2) din Legea nr. 325 din 23 decembrie 2013, care comportă o serie de similitudini cu Legea nr. 245 din 27 noiembrie 2008.

Mai mult, odată ce procedura specială de testare a integrității profesionale, la caz de verificare de către Serviciul de Informații și Securitate s-a transformat, în cele din urmă, într-o procedură disciplinară ordinară în temeiul articolului 25 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 245 din 27 noiembrie 2008, agentul public parte vătămată are dreptul să-și aleagă un avocat și să-și prezinte propriile probe. Totuși, chiar și în cazul în care deferirea pentru urmărirea disciplinară s-a dispus cu întârziere, agentul public este lipsit de drepturile la „înlesnirile necesare pregătirii apărării sale” în conformitate cu articolul 6 § 3 lit. b) din Convenția Europeană, precum și de dreptul să „audieze sau să solicite audierea martorii invocați”, în conformitate cu articolul 6 § 3 lit. d) din Convenția Europeană. În acest sens, Curtea a fost de acord cu opinia exprimată de către Comisia de la Veneția în Avizul său *amicus curiae*.

(2) Cu referire la criticile de neconstituționalitate extrinseci și intrinseci **art. 26 alin. (4) și art. 27 alin. (5) din Legea nr. 245 din 27 noiembrie 2008 cu privire la secretul de stat în conexiune cu pct. 109 din Hotărârea Guvernului nr. 1176 din 22 decembrie 2010 privind aprobarea Regulamentului cu privire la asigurarea regimului secret în cadrul autorităților publice și altor persoane juridice**, *ab initio* menționăm că aceasta contravine unui șir de norme din Legea supremă și anume art. 4, 8, 15, 16, 20, 21, 23 și 26.

Pornind de la interpretarea sistemică și logică a normelor indicate *supra* se rețin similitudini evidente dintre verificarea agenților publici cu cele specifice urmăririi penale – în special faptul că verificarea de un organ cu atribuții de investigație specială, principiile activității speciale de investigații privind previzibilitatea abaterilor prevăzute de lege și interpretarea restrictivă a acestora se aplică, *mutatis mutandis*, și în cazul procedurilor disciplinare prevăzute de legea contestată.

Prevederile din art. 26 alin. (4) din Legea nr. 245 din 27 noiembrie 2008, potrivit căreia „Concluzia Serviciului de Informații și Securitate privind imposibilitatea de a acorda cetățeanului dreptul de acces la secretul de stat este executorie pentru persoanele cu funcții de răspundere împuternicite să adopte decizia privind acordarea dreptului de acces la secretul de stat”, poartă un caracter general, hibrid, vag și se suprapun.

Terminologia utilizată în Legea nr. 618 din 31 octombrie 1995 – este diferită de textul art. 25 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 245 din 27 noiembrie 2008. Într-adevăr, în primul caz acest text este mult mai clar și permite astfel înțelegerea cu ușurință a conduitei interzise.

Consecința efectivă a combinării prevederilor art. 25 alin. (1) lit. c) și art. 26 alin. (4) în interconexiune cu art. 27 alin. (5) din Legea nr. 245 din 27 noiembrie 2008 este că, de fiecare dată când există un dubiu legat de o amenințare în adresa securității statului, se impune automat eliberarea sau transferul „obligatoriu” din funcție. Acest lucru lasă, totuși, ușa larg deschisă pentru decizii potențial arbitrare.

De asemenea, argumentăm excepția ridicată prin faptul că, în pofida deficienței de ordin juridic a normelor de la art. 25 alin. (1) lit. c) în interconexiune cu art. 26 alin. (4) și art. 27 alin. (5) din Legea nr. 245 din 27 noiembrie 2008 se reține indubitabil că, pe lângă faptul că normele ridică probleme referitoare la principiul previzibilității și principiul interpretării restrânse, acestea suferă de un viciu de ordin juridic ce contravine normelor constituționale din punctul de vedere al caracterului său automat, și anume cel al eliberării sau transferului „obligatoriu” din funcție ca urmare a apariției unei „presupuneri”.

Deși, dacă ar fi să admitem scopul *per ansamblu* al art. 25 în interconexiune cu art. 26 și 27 din Legea nr. 245 din 27 noiembrie 2008, în anumite cazuri, cum ar fi de exemplu sprijinirea de către persoană a activității unui stat străin, or, existența antecedentelor penale pentru infracțiuni săvârșite cu intenție, o astfel de gravitate încât aplicarea sancțiunii sau eliberarea unui agent public din funcție să fie proporțională / corespunzătoare, aplicarea automată a sancțiunii eliberării din funcție pentru orice „presupunere” nu asigură totuși respectarea principiului proporționalității dintre abaterile comise și sancțiunile aplicate.

De asemenea, prin, caracterul „obligatoriu” al concedierii/transferului dublat de caracterul automatizat al acestor consecințe juridice, se reține că legea contestată nu prevede un mecanism autentic de control, care să asigure acestor instituții o verificare permanentă și efectivă a respectării dispozițiilor legale, astfel încât să poată fi sesizate cu ușurință cazurile în care Serviciul de Informații și Securitate încalcă dispozițiile legale privitoare la respectarea drepturilor fundamentale ale omului, în special prezumția nevinovăției. Nereglementarea unui mecanism real de control al activității Serviciului de Informații și Securitate de către o autoritate independentă echivalează cu lipsa unor garanții, astfel cum sunt impuse de prevederile art. 20 și art. 28 din Constituție, care să permită o protecție eficientă a drepturilor cetățenilor împotriva riscurilor de abuz.

Concluzionând cele expuse, se reține că o astfel de restricție, impusă unui grup de persoane fără o justificare obiectivă, depășește domeniul de aplicare al unei marje acceptabile de apreciere a statului, afectează dreptul la muncă, contrar articolelor 16, 35 și 43 din Constituție.

(3) Cu referire la criticile de neconstituționalitate extrinseci și intrinseci art. 47 alin. (1) lit. s) din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul politistului, menționăm că aceasta contravine unui șir de norme din Legea supremă și anume art. 4, 8, 15, 16, 20, 21, 23 și 26.

Legea Supremă, prin articolul 43, garantează că orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului. În lumina garanțiilor oferite salariaților prin norma constituțională, art. 11 alin. (1) din Codul muncii statuează că, nivelul minim al drepturilor și garanțiilor de muncă pentru salariați se stabilește de prezentul cod și de alte acte normative ce conțin norme ale dreptului muncii. Pe de altă parte art. 13 din Codul muncii, stipulează că, dacă prin tratatele, convențiile, acordurile sau alte acte internaționale la care Republica Moldova este parte sunt stabilite alte prevederi decât cele cuprinse în prezentul cod, au prioritate reglementările internaționale.

Prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 994 – XIII din 15 octombrie 1996 a fost ratificată Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr. 158 cu privire la încetarea reaporturilor de muncă din inițiativa celui care angajează. Art. 4 din Convenție stipulează expres că raporturile de muncă ale unui lucrător nu vor înceta decât dacă există un motiv valabil pentru o asemenea încetare legat de capacitatea sau conduita lucrătorului sau bazat pe cerințele operaționale ale întreprinderii, instituției sau serviciului.

Având în vedere specificul dreptului la muncă, dar și al poziționării subiecților raporturilor de muncă, atât normele naționale, cât și cele internaționale stabilesc un minim de garanții, menite să asigure un echilibru dintre

angajați și angajatori și o protecție adecvată a demnității, securității și stabilității angajaților. Urmând jurisprudența constantă a Înaltei Curți, relevăm că, dreptul la muncă, alegerea profesiei, a meseriei sau a ocupației, precum și a locului de muncă vizează posibilitatea oricărei persoane de a exercita profesia sau meseria pe care o dorește, în anumite condiții stabilite de legiuitor (Hotărârea nr.5 din 23 aprilie 2013).

Astfel, Codul muncii, în scopul asigurării stabilității raporturilor de muncă, prevede garanții menite să împiedice comportamentul abuziv al angajatorilor, printre care foarte importantă este stricta reglementare a condițiilor de încetare și suspendare a contractului individual de muncă.

Norma de la art. 47 alin. (1) lit. s) din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 în redacția actuală, presupune o formulare vagă, lipsită de orice previzibilitate. În acord cu jurisprudența Curții de la Strasbourg, legea nu trebuie să lase la libera opțiune a angajatorului sau a autorității publice decizia de a suspenda sau nu unilateral raporturile de serviciu fără a fi stabilite condiții, modalități și criterii clare și precise (a se vedea *mutatis mutandis* hotărârea CEDO *Milojević și alții v. Serbia* din 30 ianuarie 2016). Or, în aceste condiții se reține în mod indubitabil că, art. 47 alin. (1) lit. s) din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 nu este conformă art. 4 din Convenția Organizației Internaționale a Muncii, respectarea creia este garantată prin art. 4 din Constituție.

Concomitent, merită de atenționat că, reglementarea situațiilor de încetare a raporturilor de serviciu nu trebuie să admită posibilitatea emiterii unor decizii arbitrare ori nejustificate pentru că protecția dreptului la muncă presupune, printre altele, ca restrângerea exercițiului acestui drept să respecte cerințele constituționale impuse de art. 54 alin. (4) referitoare la proporționalitate, și nu doar asigurarea unor măsuri cu caracter reparator ori a unor soluții alternative.

Referindu-ne la jurisprudența Curții Europene în materia încetării raporturilor de serviciu, considerăm relevantă speța *Oleksandr Volkov c. Ucrainei, hotărârea din 09 ianuarie 2013*, în conținutul căreia au fost reținute o serie de judecăți de valoare cu incidență la normele criticate. Astfel, la paragraful 178 din hotărârea indicată supra, Curtea a statuat că, în ceea ce ține de normele disciplinare, urmează a adopta un mod rezonabil în determinarea preciziei legii, pentru că este o necesitate obiectivă ca *actus reus* al acestor abateri să fie formulat în termeni generali. În caz contrar, textul riscă să nu acopere acest aspect de o manieră completă și să necesite să fie revizuit în mod constant în funcție de numeroase circumstanțe noi care ar putea surveni în practică. Rezultă că descrierea unei abateri

într-o prevedere legală, pornind de la o listă de comportamente specifice, dar cu aplicabilitate generală și nelimitată, nu garantează o abordare corectă a aspectului previzibilității legii. Cealalți factori care afectează calitatea normei de drept precum și caracterul adecvat al protecției legale împotriva arbitrariului trebuie să fie identificați și examinați.

Subsecvent, Curtea a reamintit că, existența unei practici de interpretare precisă și coerentă a prevederii în cauză a constituit un factor ce a dus la concluzia că această prevedere era previzibilă (*a se vedea Goodwin, citat mai sus, § 33*). Deși la această concluzie s-a ajuns în contextul unui sistem de *common law*, nu trebuie subestimat rolul interpretativ pe care îl au organele jurisdicționale în garantarea previzibilității prevederilor normative, în cazul sistemului de drept civil. Anume acestor organe le revine sarcina de a interpreta sensul exact al prevederilor generale ale unei legi de o manieră coerentă și de a elimina orice dubiu legat de interpretare (*a se vedea, mutatis mutandis, Gorzelik și Alții, citat mai sus, § 65*). Raportând raționamentele Curții de la Strasbourg la condițiile speței, deducem că, autoritatea care aplică normele supuse controlului de constituționalitate se confruntă cu dificultăți în materia interpretării uniforme, or, dacă Legea nr. 320 din 27.12.2012 la art. 47 și Codul muncii la art. 86 enumeră o listă exhaustivă a temeiurilor care duc la încetarea raporturilor de muncă, prin prisma normelor constituționale evocate anterior este de neconceput ca prin art. 47 alin. (1) lit. s) din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012, să fie creată o punte pentru tratament discriminatoriu și arbitrar care se plasează mult sub garanțiile minime ale salariilor oferite de Legea supremă.

Totodată, accentuăm că, în speță, nu există niciun indiciu cu privire la existența, la momentul examinării cauzei reclamantului,

a unor linii directe sau a unei practici ce ar fi dus la o interpretare coerentă și restrictivă a noțiunii de „alte motive prevăzute de lege”.

În plus, dreptul intern prin norma supusă criticilor de constituționalitate nu oferă o scară adecvată de sancțiuni disciplinare și nu prevede nicio regulă pentru asigurarea aplicării lor în conformitate cu principiul proporționalității pentru pretinsele fapte bazate pe dubii că anumite acțiuni prezintă pericol pentru securitatea statului. La momentul examinării cauzei, există doar un singur mecanism de apărare a relațiilor sociale legate securitatea statului și anume cel penal. Acest tip de intervenție a statului în reglementarea relațiilor sociale, nu lasă spațiu pentru impunerea unei măsuri disciplinare proporționate, în condițiile în care reclamantul nu a fost urmărit penal și/sau condamnat pentru

infracțiuni contra securității statului. Astfel, în lumina fiecărei cauze în parte, sub auspiciul normelor criticate în special a art. 47 alin. (1) lit. s) din Legea nr. 320 din 27 noiembrie 2012 autoritățile dispun de posibilități limitate de punere în balanță a intereselor publice și a celor individuale concurente.

În cele din urmă, cea mai importantă contrabalanță pentru inevitabila putere de apreciere a oricărui angajator în acest domeniu ar fi existența unui control independent și imparțial. Or, deoarece dreptul intern nu oferea un cadru adecvat, un asemenea control, după cum a fost menționat deja, nu a fost posibil în cazul reclamantului.

În consecință, lipsa unui set de linii directe și a unei practici care erau să ofere o interpretare coerentă și restrictivă a noțiunii de „alte motive prevăzute de lege” precum și lipsa unor garanții juridice adecvate au dus la ceea ce prevederile pertinente ale dreptului intern erau imprezvizibile cu privire la efectul lor. În acest context, se poate considera că aproape orice dubiu cu privire la acțiunile unei persoane, în orice moment al carierei sale, ar fi putut fi interpretat, dacă așa vroia un organul de verificare sau angajatorul, ca fiind o bază faptică suficientă pentru a acuza funcționarul public cu statut special „amenințări aduse securității statului” și pentru a-l revoca din acest motiv.

În lumina celor expuse mai sus, conchidem că ingerința în dreptul reclamantului la respectarea vieții sale private este contrară legii: ingerința nu a fost compatibilă cu dreptul intern și, în plus, acesta nu a îndeplinit condițiile referitoare la previzibilitate și garantare a unei protecții adecvate împotriva arbitrariului, ceea ce denotă o încălcare vădită a garanțiilor art. 8 din Convenție.

În contextul previzibilității temeiurilor de încetare a raporturilor de serviciu, garanțiile instituite prin Constituție și actele internaționale în materia drepturilor omului, impun ca legiuitorul să reglementeze conduita incriminată, astfel încât fapta, pasibilă de concediere, să fie cert definită, dar nu identificată prin interpretarea extensivă de către cei care aplică legea. O astfel de modalitate de aplicare poate genera interpretări abuzive. Cerința interpretării stricte a normei juridice, urmărește protecția persoanei împotriva arbitrariului.

Suplimentar accentuăm că normele juridice de trimitere pentru anumite domenii **sunt foarte problematice**, atât cu privire la cerințele **calitative** ale art.7 al Convenției Europene, cât și la alte cerințe fundamentale conform principiului **statutului de drept**, precum **previzibilitatea și securitatea juridică**, și relevă, de asemenea, că acestea sunt în mod special **vulnerabile la manevre politice abuzive**.

Comisia de la Veneția prin concuziile sale a reiterat că aceste prevederi penale trebuie interpretate în sens restrâns și aplicate cu un grad înalt de prudență, astfel încât să poată fi invocate numai în cazuri în care fapta este de natură gravă.

Faptele imputate reclamantului, care au servit drept temei de concediere, urmează să întrunească condiția premisă exprimată prin punerea în pericol a securității statului care se află sub sancțiunea legii penale și fac parte din categoria infracțiunilor contra securității statului, fiind săvârșită de subiecți speciali.

În acest sens, Comisia de la Veneția a menționat că: „Articolul 7 din Convenție nu impune o previzibilitate absolută, iar interpretarea judiciară este uneori inevitabilă. Însă, un anumit nivel de claritate juridică este necesară, încât dispozițiile care folosesc astfel de formulări, precum „încălcarea statului de drept” sau „încălcarea democrației” cu ușurință pot fi considerate ca încălcând Convenția.”

În concluzie, subliniem că lipsa oricăror prevederi pentru evaluarea temeiului real de încetare a raporturilor de serviciu întemeiat pe presupuneri legate de existența unui pericol aduse securității statului, deschide un teren larg arbitrariului, existând riscul ca oricare din acțiunile persoanei publice, în lipsa unei sentințe de condamnare să cadă sub incidența normelor criticate.

Practica Curții Constituționale prescrie cert că, în situația în care exercitarea dreptului este restrânsă, iar în afara limitelor respective este liber, prin urmare substanța dreptului rămâne neafectată.

În cazul particular, al prevederilor art. 47 alin. (1) lit. s) din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, art. 25 alin. (1) lit. c), art. 26 alin. (4) și art. 27 alin. (5) din Legea nr. 245 din 27 noiembrie 2008 cu privire la secretul de stat, pct. 109 din Hotărârea Guvernului nr. 1176 din 22 decembrie 2010, este indispensabil de constatat că legiuitorul nu invocă nicio rațiune relativă suprimării exercițiului dreptului la acțiune al unui cerc nedeterminat de persoane. Dimpotrivă această restricție survine doar ca efect al unor presupuneri, al arbitrariului, incertitudinii juridice, discriminării în raport cu alți subiecți care depun jurământul solemn și încălcării principiului prezumției nevinovăției. Or, art. 54 din Constituție nici nu prevede situația când exercitarea unui drept constituțional, precum dreptul la muncă, ar duce la limitarea necesară accesului la o funcție publică.

Suplimentar, chintesenta dreptului la muncă este limitată prin incertitudinea textului normelor contestate, care conform practicii judiciare, presupun obligația oferirea garanțiilor procesuale de a pune în discuție chestiunile care au

servit drept temei pentru limitarea accesului la o funcție publică.

Astfel, prin caracterul limitativ și incert al normelor evocate și anume, art. 47 alin. (1) lit. s) din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, art. 25 alin. (1) lit. c), art. 26 alin. (4) și art. 27 alin. (5) din Legea nr. 245 din 27 noiembrie 2008 cu privire la secretul de stat, pct. 109 din *Hotărârea Guvernului nr. 1176 din 22 decembrie 2010*, polițiștii au fost limitați atât în partea asigurării egalității în raport cu celelalte categorii de agenți publici pentru care depunerea jurământului substituie acordarea accesului la secretul de stat, raportat la discriminare, inclusiv în partea ce ține de asigurarea unor garanții dublate de securitatea raporturilor juridice în conexiune cu previzibilitatea legii. Or, în contextul egalității, polițiștii urmează să beneficieze de aceleași garanții ca și ceilalți salariați în condițiile art. 20 din Constituție, în privința cărora accesul la informațiile clasificate apare în virtutea depunerii jurământului.

Suplimentar, art. 2 paragr. 2 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Economice, Sociale și Culturale evidențiază să Statele părți se angajează fără rezerve să garanteze că drepturile enunțate în conținut, vor fi exercitate fără nicio discriminare întemeiată pe rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau orice altă convingere, origine națională sau socială, avere, naștere sau orice altă împrejurare. În virtutea faptului că potrivit art. 4 alin. (1) și art. 16 din Constituție, normele internaționale formează un corp comun cu legislația constituțională la nivel intern, rezultă să simpla calitate de polițist nu este suficientă și justificativă pentru a institui reguli diferite în materia de tratament juridic în raport cu condiția juridică a jurământului, modalitatea de autorizare a accesului la secretul de stat, modalitatea de încetare a raporturilor de serviciu și modul de calificare a faptelor ca fiind periculoase pentru securitatea statului, motiv pentru care legiuitorul a admis discriminarea respectivei categorii de salariați.

În efect, legiuitorul a încălcat prevederile imperative ale art. 66 lit. c) din Constituție, care garantează obligația de a asigura unitatea reglementărilor legislative. Astfel încât, fără careva rațiuni obiective să se decidă „segregarea” polițiștilor în exercitarea dreptului la acțiune contra actelor ilegale ale angajatorului și organului de verificare.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

15. Reieșind din cele relevate, în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, art. 4 alin. (1) lit. a), art. 24 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art. 4 alin. (1) lit a), și art. 39 din Codul jurisdicției constituționale, solicităm în mod respectuos exercitarea contolului constituționalității prevederilor art. 47 alin. (1) lit. s) din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, art. 25 alin. (1) lit. c), art. 26 alin. (4) și art. 27 alin. (5) din Legea nr. 245 din 27 noiembrie 2008 cu privire la secretul de stat, pct. 109 din Hotărârea Guvernului nr. 1176 din 22 decembrie 2010 privind aprobarea Regulamentului cu privire la asigurarea regimului secret în cadrul autorităților publice și altor persoane juridice.

VII - LISTA DOCUMENTELOR

17.

- a) Cererea de chemare în judecată;
- b) Referința depusă de Inspectoratul General al Poliției al MAI;
- c) Referința depusă de Serviciul de Informații și Securitate.

VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

18. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul *mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 73, bir 234*

Data *28 iunie 2017*

Drd. Av. Igor I. HLOPEȚCHI

(Semnătura autorului sesizării sau a reprezentantului)

Î N C H E I E R E

30 iunie 2017

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)

Instanța compusă din

Președintele ședinței, judecătorul - Valentin Lastavețchi

Grefier - Diana Mămăligă

cu participarea:

reclamantului Igor Hlopețchi și reprezentantului său Igor Hlopețchi, în baza mandatului nr. 1131023 din 11 aprilie 2017;

reprezentantului IGP al MAI, Tatiana Gheorghîța, în baza procurii nr. 34/2-770 din 28.03.2017;

reprezentantului SIS, Dan Gudumac, în baza procurii nr. 18/1459 din 30.12.2016,

examinând în ședință publică, chestiunea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de către Igor Hlopețchi împotriva IGP al MAI și SIS cu privire la contestarea actelor administrative, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, repararea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t :

La 10.04.2017, Igor Hlopețchi s-a adresat Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) cu cerere de chemare în judecată împotriva IGP al MAI și SIS cu privire la contestarea actelor administrative, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, repararea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

În ședință de judecată, din 30 iunie 2017, reclamantul Igor Hlopețchi și reprezentantul său au solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor:

- art. 25 alin. (1) lit. c), art. 26 alin. (4), 27 alin. (5) din Legea cu privire la secretul de stat nr. 245-XVI din 27.11.2008 (în vigoare 27.05.2009), Monitorul Oficial nr.45-46 art.123 din 27.02.2009;

- art. 47 alin. (1) lit. s) din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, nr. 320 din 27 decembrie 2012, în vigoare din 05 martie 2013, Monitorul Oficial nr. 42-47/145 din 01 martie 2013;

- punctului 109 din Hotărârea Guvernului nr. 1176 din 22 decembrie 2010 privind aprobarea Regulamentului cu privire la asigurarea regimului secret în cadrul autorităților publice și altor persoane juridice, Monitorul Oficial nr. 139-145/686 din 26 august 2011.

Reclamantul și reprezentantul său au invocat că normele indicate *supra* contravin art. art. 1, 4, 6, 16, 20, 28, 39, 43, 54, 56, 57 din Constituție; art. art. 4, 6, 8 din Convenția organizației internaționale a muncii cu privire la încetarea

raporturilor de muncă din inițiativa celui care angajează; art. art. 6, 8 din Convenția Europeană.

Reprezentantul IGP al MAI și reprezentantul SIS nu au obiectat împotriva ridicării excepției de neconstituționalitate.

Examinând demersul reclamantului cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanța de judecată a ajuns la concluzia de a-l admite, din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 12¹ Cod de procedură civilă, dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție. Din momentul emiterii de către instanță a încheierii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și pînă la adoptarea hotărârii de către Curtea Constituțională, procedura de examinare a pricinii sau de executare a hotărârii pronunțate se suspendă.

Curtea Constituțională, prin Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, a statuat că “82. judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate. 83. Curtea reține că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.”

În temeiul articolului 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, articolului 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolului 4 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale.

Sub aspectul verificării întrunirii condițiilor stabilite de Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, instanța de judecată constată că normele vizate de către reclamant constituie obiect al controlului de constituționalitate. De asemenea, instanța atestă că prevederile legale contestate de reclamant nu au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate.

Din aceste considerente, ținând cont de faptul că normele solicitate a fi supuse controlului de constituționalitate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei deduse judecării, având în vedere că judecătorul nu trebuie să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a acestora, instanța va admite solicitarea reprezentantului reclamantului și ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 25 și art. 26 din Legea cu privire la secretul de stat nr. 245-XVI din 27.11.2008 (în vigoare 27.05.2009), Monitorul Oficial nr.45-46; art.123 din 27.02.2009; art. 47 din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, nr. 320 din 27 decembrie 2012, în vigoare din 05 martie 2013, Monitorul

Oficial nr. 42-47/145 din 01 martie 2013; punctului 109 din Hotărârea Guvernului nr. 1176 din 22 decembrie 2010 privind aprobarea Regulamentului cu privire la asigurarea regimului secret în cadrul autorităților publice și altor persoane juridice, Monitorul Oficial nr. 139-145/686 din 26 august 2011.

În conformitate cu art. 12¹, art. 269-270 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

d i s p u n e :

Se ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor:

- art. 25 alin. (1) lit. c), art. 26 alin. (4) și 27 alin. (5) din Legea cu privire la secretul de stat nr. 245-XVI din 27.11.2008 (în vigoare 27.05.2009), Monitorul Oficial nr.45-46 art.123 din 27.02.2009;

- art. 47 alin. (1) lit. s) din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, nr. 320 din 27 decembrie 2012, în vigoare din 05 martie 2013, Monitorul Oficial nr. 42-47/145 din 01 martie 2013;

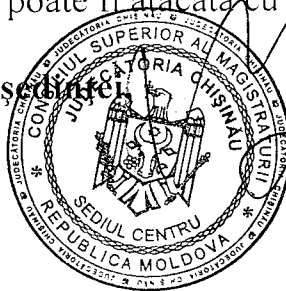
- punctului 109 din Hotărârea Guvernului nr. 1176 din 22 decembrie 2010 privind aprobarea Regulamentului cu privire la asigurarea regimului secret în cadrul autorităților publice și altor persoane juridice, Monitorul Oficial nr. 139-145/686 din 26 august 2011.

Se suspendă procesul intentat la cererea de chemare în judecată depusă de către Igor Hlopețchi împotriva IGP al MAI și SIS cu privire la contestarea actelor administrative, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, repararea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

Se remite Curții Constituționale prezenta încheiere, sesizarea, copia cererii de chemare în judecată, pentru a fi examinată conform competenței.

Încheierea nu poate fi atacată cu recurs.

**Președintele sălii de
Judecător**

Valentin Lastavețchi